

ЯКІСНА ОСВІТА В УКРАЇНІ: ДОСЯГНЕННЯ І ПРОБЛЕМИ НА ШЛЯХУ ЇЇ РОЗВИТКУ

Нестеренко Н.Г., старший викладач.

Національний університет харчових технологій

Наука і освіта стають ключовими факторами економічного розвитку і посилення конкурентноспроможності провідних країн світу: США, Японії та країн ЄС, де за оцінками експертів щорічні витрати в цій сфері досягають 1,5 трлн. дол. Дослідження в цих країнах показали, що прибутки держави безпосередньо залежать від інтелекту нації. В Україні згаданої критичної маси поки ще немає, хоч ситуація в цілому краще, ніж 10-15 років тому.

В 70-ті роки 20 ст. Україна мала прекрасну технічну освіту, природничо-математичну освіту. Кінець 80-х, початок 90-х характеризується значним спадом у розвитку системи освіти. На початку 90-х років відмінили повну середню загальну освіту і лише в 1996 році її відновили. До початку 2000 року було надзвичайно багато втрачено: застаріла матеріальна база навчальних закладів, непалежне відношення до викладача, відставання у змісті освіти. На початку 2000 року тільки 3-4% наших шкіл мали комп'ютери.

І сьогодні є багато недоліків, але відчувається рішучий поступ вперед. Всі загальні середні школи, за рідким виключенням, мають комп'ютерні комплекси, за допомогою освітньої інформаційної мережі ми можемо сьогодні виходити на європейську освітню мережу. За останні роки все ж таки збільшується асигнування на освіту, змінюється ставлення держави до освіти.

Є досягнення, є і проблеми. В Україні серйозний кадровий дефіцит. Зараз поступово нарощується обсяг підготовки інженерів, спеціалістів інформаційних технологій, будівельників, програмістів – те, що потрібно людям сьогодні. Перш за все це проблеми виробництва, бізнесу, але, звичайно, і держави. Міністерство економіки, Міністерство праці, Міністерство освіти, області адміністрації вивчають цю ситуацію, і державне замовлення формується у чіткій відповідності з перспективами розвитку нашої економіки.

Важливим питанням є проблема змісту освіти, змісту підготовки фахівців вищих навчальних закладів. Багато спеціалістів говорять про те, що в галузі освіти ми мали б прийти до такого варіанту, коли на формування бакалаврських програм впливало б Міністерство освіти, працедавець і вищі навчальні заклади.

Зараз у вищих навчальних закладах введена кредитно-модульна система навчання. В перспективі буде здійснюватись так зване особистісно-орієнтоване навчання, де вже на старших курсах студент може вибирати навчальні дисципліни, тобто, якщо працедавець замовляє на виході

спеціаліста, він може замовити його вже на 3-4 курсі. А студент, відповідно, може вибирати власну траєкторію навчання і готувати себе до подальшого життя.

В заходах, що стосуються модернізації вищої освіти, планується створення корпоративних університетів, які саме дозволять утворити цю взаємодію, будуть гнучкими, будуть пристосовуватися до ринку. Наприклад, що стосується ринку ІТ-технологій, то дійсно доводиться пристосовуватися хоча б один раз на 5 років. Надалі підприємства і фірми повинні вводити контрольно-діагностичні інструментарії у вищі навчальні заклади, щоб студент знав, що таке існує, до чого треба себе готувати, щоб потім поштувати на роботу і працювати.

Змінюються вимоги до студентів, змінюються вимоги до викладачів, які готують студентів, які мають проектувати сучасне середовище підготовки фахівців.

Найбільш популярні тенденції сучасної освіти – це навчання протягом життя. Зміст освіти старіє і на це повинна реагувати вища освіта. Треба створювати такі програми, модулі яких можна було б швидко змінювати, адаптувати до сучасних умов.

Беручи до уваги неминучу подальшу відкритість України для міжнародної конкуренції у всіх сферах економіки, вступ до СОТ, одним зі стратегічно важливих довгострокових факторів конкурентноспроможності України стає конкурентноспроможність її бізнес-освіти, рівень розвитку і якості якого повинні відповідати існуючим міжнародним стандартам в кращій світовій практиці. Представники сучасного українського бізнесу все більш професійно орієнтуються у цих стандартах, з кожним роком збільшують фінансування навчання своїх менеджерів на гнучких програмах МВА.

Роль освіти в Україні така ж сама, як і в усьому світі. Тільки зараз в світі вона дає більш якісну віддачу. Якщо людина отримує якісну освіту, вона отримує якісно новий рівень життя, працюючи, реалізуючи себе і, звичайно, держава теж буде знаходитися на новому якісному рівні. Україні доводиться конкурувати з найбільш розвиненими країнами, а це інформаційні технології, це високі технології. Високі технології вимагають високого рівня науки та освіти.